

Ovo je naš dom

Godišnji izveštaj 2020

Sadržaj

O NAMA	3	TREASURY I ALM	13
REČ MENADŽMENTA	4	STRATEGIJA PLANIRANOG POSLOVANJA BANKE	14
DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE	6	UPRAVLJANJE RIZICIMA	15
OPŠTI USLOVI POSLOVANJA U 2019. GODINI	8	Kreditni rizik	16
Makroekonomsko okruženje	8	Tržišni rizici	16
Bankarski sektor	9	Devizni rizik	17
Najznačajniji finansijski i regulatorni pokazatelji	10	Kamatni rizik	18
Bilans stanja	10	Rizik likvidnosti	19
Bilans uspeha	11	Operativni rizik	20
POSLOVNE AKTIVNOSTI BANKE	12	UPRAVLJANJE KAPITALOM	21
Poslovanje sa stanovništvom	12	DOGAĐAJI NAKON DANA BILANSA	22
Poslovanje sa pravnim licima	13	ORGANIZACIONA STRUKTURA BANKE	23
Poslovanje sa poljoprivredom	13	LJUDSKI RESURSI	24
		OGRANCI BANKE	25

Reč Menadžmenta

Godina za nama je bila specifična u svakom smislu. Način života koji poznajemo promenio se velikom brzinom, u svim svojim segmentima. Takoreći preko noći, promenio se način na koji živimo, radimo, komuniciramo, način na koji kupujemo, koristimo proizvode i usluge koji su nam potrebni i svi smo morali da se prilagodimo novim okolnostima i da to uradimo jako brzo.

Branko Greganović

Predsednik Izvršnog odbora NLB Banke

Tokom cele godine, najvažnije je bilo sačuvati zdravlje, kako klijenata, tako i naših koleginica i kolega i njihovih porodica. Aktivno smo pratili situaciju i uspeali da uradimo zaista značajan posao - realizovali sve aktivnosti, često u izuzetno kratkim rokovima kako bi se odgovorilo na regulatorne zahteve, obezbedili klijentima pristup sredstvima u svakom trenutku, a istovremeno zaštitili ljude. Ponosan sam na to što smo uspeali da vrlo efikasno obezbedimo uslove za rad od kuće za sve zaposlene čiji posao to omogućava, kao i da nabavimo sva zaštitna sredstva za naše koleginice i kolege koje su i u tim najizazovnijim trenucima svoj posao obavljali na radnom mestu. I zaista sam zahvalan svakom pojedinačnom članu NLB tima na izuzetnoj požrtvovanosti i trudu koji su pokazali, a bilo je puno trenutaka kada to nije uopšte bilo lako.

Trudili smo se da podržimo klijente na sve dostupne načine. Pored dva zastoja u otplati obaveza prema banci, takozvanih moratorijuma, i aktivnog učešća u odobravanju kredita iz garante šeme, puno smo radili na unapređenju mogućnosti za poslovanje sa klijentima bez dolaska u banku. Omogućili smo aktivaciju mBank naloga bez dolaska u banku, ponudili novu platnu karticu, koja, pored revolving i opcije odloženog plaćanja bez kamate do 45 dana, omogućava i beskontaktno plaćanje na prodajnim mestima, omogućili instant plaćanje QR kodom, unapredili mrežu bankomata savremenim bankomatima koje je moguće koristiti bez ubacivanja kartice u čitač i, najzad, stavili klijentima na raspolaganje NLB Pay digitalni novčanik, pa umesto kartice ili gotovine, na prodajnim mestima mogu da plaćaju mobilnim telefonom sa android operativnim sistemom.

Društveno odgovorno poslovanje je uvek od velikog značaja, ali u kriznim situacijama poput postojeće dodatno dobija na značaju. Mi smo ove godine podržali pre svega one koji pružaju podršku drugima u njihovoj borbi protiv epidemije, bilo da se radi o zdravstvenim institucijama, centrima za testiranje, volonterima koji se bave izradom maski, ali i drugim ljudima dobre volje. Posebno bih istakao dva projekta usmerena na podršku privredi u ovom izazovnom periodu. Projekat #OkvirPodrške, koji je pokrenula NLB Grupa u celom regionu, imao je za cilj da pomognemo pre svega maloj privredi, ohrabrimo preduzetništvo i pomognemo privrednicima da dođu do što većeg broja kupaca i korisnika. U okviru projekta #OkvirPodrške, 280 privrednika iz regiona osvojilo je oglasni prostor kod medijskih partnera sa kojima članice grupe saraduju i na taj način dobilo priliku da se za njih i njihove proizvode i usluge čuje i u ovim teškim vremenima. I drugo, tu je i naš NLB Organic konkurs, na kome je, od njegovog pokretanja 2012. godine, učestvovao 501 projekat proizvođača organske hrane u Srbiji. I ove godine, uprkos pritisku epidemije, primili smo više projekata od prošle godine, a svaki od tri najbolja projekta je nagrađen novčanim nagradama u iznosu od po 500 hiljada dinara.

Nemoguće je pogledati u 2020. godinu, a ne osvrnuti se na sve izazove sa kojima smo se kao društvo u celini suočili. Globalna pandemija je pogodila svaki segment naših života i morali smo da se jako brzo prilagodimo novoj realnosti. Suočili smo se sa izolacijom, brigom za one koje volimo, za ljude u našem okruženju, a sa druge strane, bilo je potrebno obezbediti uslove za nesmetano funkcionisanje svih nas u meri u kojoj je to moguće. Moram da kažem da sam izuzetno ponosan na način na koji smo reagovali na nove okolnosti i to na svim tržištima na kojima poslujemo. Uspeli samo da zaštitimo svoje zaposlene i svoje klijente, a da istovremeno osiguramo kontinuitet u poslovanju.

Želeo bih da svim kolegicama i kolegama iz NLB Grupe od srca zahvalim na trudu i zalaganju koje su uložili kako bismo sačuvali zdravlje svih nas, a istovremeno postigli izvanredne rezultate u svim poslovnim segmentima. Izuzetno sam ponosan i zahvalan što su nas naši klijenti, kako fizička lica, tako i privrednici, i u ovoj teškoj situaciji prepoznali kao pravog partnera za sve životne situacije, za svoje lične i poslovne planove. Posebno bih pomenuo naše klijente iz segmenta agrara, koji su u nama i ove godine prepoznali pravu podršku za razvoj svojih gazdinstava.

Uprkos svim izazovima u 2020. godini, za NLB Grupu je to bila jedna od najuspešnijih u novijoj istoriji jer smo, nakon uspešno realizovanog procesa privatizacije, konačno mogli da tražimo nove prilike za rast, posebno na tržištu Srbije koje je za nas, uz slovenačko, najznačajnije strateško tržište. Ta prilika se pojavila u vidu akvizicije Komercijalne banke i izuzetno smo ponosni što nas je Vlada Republike Srbije prepoznala kao strateškog partnera u tom procesu. Akvizicija Komercijalne banke predstavlja veoma važnu prekretnicu u razvoju NLB-a jer za nas znači jačanje prisustva u Srbiji. Ova transakcija će rezultirati

porastom tržišnog učešća NLB-a u Srbiji na više od 12%, a time NLB postaje treća najveća bankarska grupa u zemlji, sa veoma jedinstvenom pozicijom jedne od vodećih banaka na svim tržištima gde je naša grupa prisutna. Obim poslovanja NLB-a u Srbiji će biti daleko najveći izvan Slovenije, što dodatno ojačava značaj ove transakcije za nas kao regionalnu sistemsku finansijsku instituciju. Iskreno verujem da je ovo i za klijente Komercijalne banke značajan pozitivan korak i naša misija je da Komercijalnu banku što više približimo klijentima. NLB intenzivno radi i investira u savremena, lako dostupna i jednostavna rešenja, koja nam omogućavaju da budemo uvek tamo i u trenutku kada smo klijentima potrebni, u pravo vreme i na pravom mestu, kako bismo im ponudili prava rešenja pod konkurentnim uslovima. Nastavljamo da razvijamo digitalna rešenja prilagođena potrebama klijenata. Želja nam je da klijenti više ne vide banku kao šalter na kome plaćaju račune, kad je to danas već moguće uraditi preko telefona u svako doba i sa bilo kog mesta, već kao savetnika u svim poslovnim i ličnim planovima. Želimo da im stavimo na raspolaganje svoje znanje i iskustvo, da nas vide kao nekoga sa kim mogu da razgovaraju o svojim dugoročnim planovima, štednji, osiguranju, ulaganjima, pravog partnera u svemu što dolazi.

Andrej Lasič

Predsednik Upravnog odbora NLB Banke

Kao grupacija koja potiče iz ovog regiona, koji je naš dom, istinski smo zainteresovani za zajednice u kojima poslujemo. Sve svoje poslovne aktivnosti realizujemo vođeni principima odgovornog bankarstva UN, čija smo jedna od potpisnica, trudeći se da doprinesemo održivom razvoju. Pored toga, u ovom periodu, više nego ikada, potrudili smo se da zaista pomognemo tamo gde je ta pomoć potrebna. A bila je potrebna, pre svega zdravstvenim radnicima i svima onima koji su bili izloženi virusu, pa smo, između ostalog, u celom regionu realizovali donacije zdravstvenim institucijama, kako bismo pomogli u borbi protiv virusa COVID-19. Svesni da veliki deo privrede trpi značajne posledice pandemije, odlučili smo da pomognemo onima koji su najviše pogođeni krizom – malim privrednicima. Sa tim ciljem smo realizovali regionalni projekat #OkvirPodrške, u okviru kojeg smo obezbedili oglasni prostor za 280 malih privrednika, sa željom da im pomognemo da lakše dođu do svojih kupaca i korisnika i da na taj način obezbede nastavak svog poslovanja. I u godinama koje dolaze, trudićemo sa da doprinesemo kvalitetu života ljudi koji ovde žive i da budemo ambasador održivosti u celom regionu.

Društveno odgovorno poslovanje

Važan deo misije NLB Grupe je da, pored visokog nivoa brige o klijentima, svojom posvećenošću, znanjem i inovativnim rešenjima doprinese boljem životu i boljoj budućnosti celog regiona u kome posluje. Uverena da može da obezbedi dodatnu vrednost klijentima, zaposlenima i istovremeno čitavom društvu, NLB Grupa je krenula putem intenziviranja implementacije održivosti u bankarsko poslovanje.

Implementacija odgovornosti u sve segmente poslovanja je motiv da NLB d.d, matična banka NLB Grupe, potpiše Principe za odgovorno bankarstvo Ujedinjenih nacija, čime su se sve banke članice NLB Grupe pridružile ranijim potpisnicama, 180 banaka iz celog sveta.

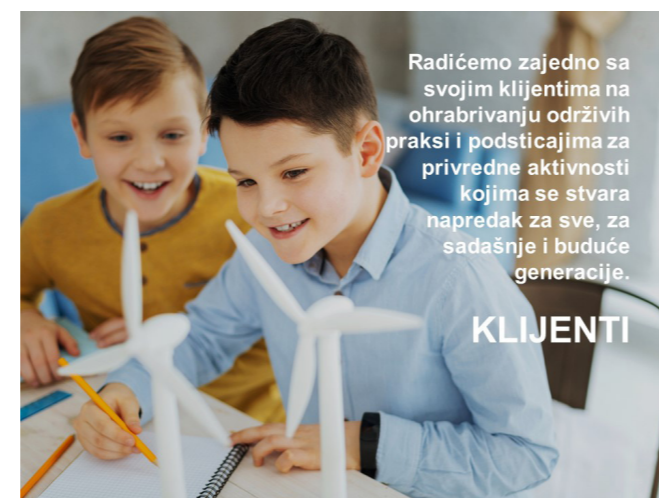
Principi za odgovorno bankarstvo Ujedinjenih nacija predstavljaju okvir za održivo poslovanje bankarskog sektora, razvijen kroz inovativno partnerstvo između banaka širom sveta i Organizacije Ujedinjenih nacija. Pored NLB-a, potpisnice su mnoge ugledne finansijske institucije iz više od 50 zemalja sa svih šest kontinenata. Prve banke su Principe potpisale 2019. godine, od kada se broj potpisnika kontinuirano

povećava i širi na nova područja u kojima se sve više govori o održivosti.

Principi za odgovorno bankarstvo utvrđuju ulogu i odgovornost bankarske industrije u oblikovanju održive budućnosti i usklađivanju bankarskog sektora sa planiranim dostignućima Ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih nacija i Pariskog sporazuma o klimatskim promenama iz 2015. godine. Oni takođe, što je izuzetno važno, podstiču banke da ugrade održivost u sve segmente svog poslovanja i da identifikuju oblasti gde imaju najveći potencijal da ostvare uticaj na održivost u svetu, dok se istovremeno otvaraju nove poslovne mogućnosti za čitavu NLB Grupu.

Prilikom potpisivanja Principa, Blaž Brodnjak, predsednik Uprave NLB Grupe, istakao je: „Ovo je važan korak koji pokazuje da nam je zaista stalo do regiona u kome poslujemo i živimo, koji nas obavezuje da radimo na održivosti na sistematičan i angažovan način i u kontinuitetu. NLB Grupa nije samo finansijska grupacija. Mi smo ljudi koji poznaju i razumeju industriju u kojoj radimo, koji razvijamo inovativne proizvode i usluge orijentisane na klijente, osećamo i razumemo okruženje, društvo i region u kojem živimo i želimo da doprinesemo boljim uslovima za poslovanje i kvalitetu života građana. Jer za nas Jugoistočna Evropa nije samo tačka na mapi. Mi ga nazivamo i tretiramo kao svoj dom. Ovde su srce i glava NLB Grupe, zato želimo i imamo ambiciju da vidimo

ovaj region kako napreduje. Želimo da podržimo taj cilj odgovornim i održivim pristupom svom poslovanju i ulogom koju imamo u društvu. Čvrsto verujemo da održivost nije samo slovo na papiru, već stvarni niz odluka i aktivnosti kojima težimo, da postanemo kompanija sa važnim pozitivnim uticajem na društvo i životnu sredinu u našem matičnom regionu i jedan od najpoželjnijih poslodavaca. Radićemo na ulozi u domenu održivosti na svim tržištima na kojima poslujemo, sa ciljem uspostavljanja regionalne održive platforme. Želimo da podržimo kompanije koje posluju lokalno ili regionalno, koje ovde stvaraju i razumeju svoju ulogu u društvu na način kako je mi razumemo i ispunjavamo“.

#OkvirPodrške

Kada je u pitanju društveno odgovorno poslovanje NLB Grupe u 2020. godini, najvažnije je pomenuti #OkvirPodrške, projekat realizovan na svim tržištima na kojima grupa posluje, a u okviru kojeg je NLB Grupa obezbedila vredne pakete oglasnog prostora za privrednike iz celog regiona.

Globalna pandemija je dugoročno izmenila način na koji živimo, komuniciramo, održavamo društvene kontakte i obavljamo svoje poslove, a pojedine industrije su osetile ogromne posledice krize izazvane koronavirusom. Preduzetnici, gazdinstva i mala preduzeća, na

kojima počiva svaka zdrava ekonomija i koji obezbeđuju egzistenciju za jako veliki broj ljudi - za same preduzetnike i njihove porodice, za poljoprivrednike i članove njihovih domaćinstava, suočili su se sa možda najizazovnijim periodom u novijoj istoriji. Zato je NLB Grupa pokrenula projekat #OkvirPodrške, sa ciljem da pomogne privredu u regionu, ohrabri preduzetništvo, podrži hrabre pojedince koji su se usudili da žive svoju priču i pomogne im da dođu do što većeg broja kupaca i korisnika. U okviru ovog projekta, 280 privrednika iz regiona osvojilo je oglasni prostor kod medijskih partnera sa kojima članice grupe saraduju i na taj način dobilo priliku da se za njih i njihove proizvode i usluge čuje.

U borbi protiv korone, zajedno smo jači

Na svim tržištima na kojima posluje, NLB Grupa je intenzivno pratila situaciju u vezi sa širenjem virusa COVID-19 i pružala podršku tamo gde je bila najpotrebnija, pre svega zdravstvenim ustanovama u regionu, ali i drugim institucijama kojima je bila potrebna podrška za uspešniju borbu protiv epidemije.

Na početku epidemije, kada je imperativ bi povećanje broja testiranih, banka je obezbedila laboratorijski materijal za Institut za virusologiju, vakcine i serume "Torlak", koji je u tom trenutku bio jedina institucija u kojoj se radilo testiranje na koronavirus za celu Srbiju. Podržala je i udruženja u Beogradu i Nišu koja su tokom nestašice zaštitnih maski okupila volontere kako bi doprinela

obezbeđivanju maski za one koji su u borbi protiv epidemije bili u prvim redovima, a istovremeno pružila potrebnu podršku bolnicama, centrima za socijalni rad i drugim institucijama u Srbiji kojima je u kontekstu virusa COVID-19.

Banka je učestvovala i u akciji UNICEF-a za nabavku kiseoničkih protokomera, koji su osnovna kiseonička potpora pacijentima obolelim od virusa korona. Zahvaljujući brzom odgovoru poslovne zajednice, UNICEF je prikupio sredstva za nabavku preko 400 protokomera. Apelu UNICEF-a su se odazvale i kompanije koje su se prethodnih godina takmičile na tradicionalnom UNICEF Fer plej turniru u basketu, koji prvi put posle 12 godina nije održan zbog aktuelnih zaštitnih mera, a među njima je i NLB Banka, čiji su predstavnici prethodnih godina igrali basket za decu Srbije.

NLB Organic

U Srbiji, jedan od najznačajnijih CSR projekata u domenu podrške privredi i ove godine je bio NLB Organic konkurs, na kome je od

pokretanja 2012. godine učestvovao 501 projekat proizvođača organske hrane. I ove godine, tri projekta su nagrađena novčanim nagradama u iznosu od po 500 hiljada dinara.

Odgovorni prema sebi i prema drugima

U 2020. godini, najvažniji cilj banke u domenu brige o zaposlenima je bilo zdravlje svih članova našeg tima. Zato je banka od samog početka pandemije intenzivno radila na obezbeđivanju svih sredstava za zaštitu zdravlja svojih, od nabavke maski, rukavica i dezinficijensa u trenucima kada ih na tržištu gotovo i nije bilo, postavljanja zaštitnih barijera na blagajnama, preko organizacije rada od kuće i donošenja pravila za bezbedno poslovanje, do intenzivne komunikacije kako bi

svi zaposleni u svakom trenutku imali sve informacije o epidemiološkoj situaciji, novostima iz banke u vezi sa korona virusom, ali i dobili adekvatnu podršku u situacijama kada im je ona bila potrebna. Anketa među zaposlenima pokazala je da su zaposleni izuzetno zadovoljni načinom na koji je banka reagovala, kao i brzinom reakcije na aktuelnu situaciju, a zaposleni su imali priliku i da sugerišu rešenja koja su za njih najprihvatljivija u smislu organizacije rada i očekivanja. Zaposleni su izuzetno efikasni u sprovođenju zaštitnih mera i pokazuju visok nivo odgovornosti, prema sebi i prema drugima.

Opšti uslovi poslovanja u 2020. godini

Makroekonomsko okruženje

Uprkos pandemiji COVID-19 i globalnom smanjenju privredne aktivnosti, Srbija je zahvaljujući donetim monetarnim i fiskalnim merama uspela da izbegne ozbiljnije posledice po ekonomiju i da očuva makroekonomsku i finansijsku stabilnost. Donete mere ekonomske politike (5,8 mlrd evra, odnosno oko 12,5% BDP-a) uspele su da ograniče efekat krize i minimizuju ekonomski pad. Pored toga, NBS je reagovala smanjenjem referentne kamatne stope, uvođenjem moratorijuma na otplatu kredita, a bankama je obezbeđivana i dodatna dinarska i devizna likvidnost. Sve ovo uticalo je da ključni pokazatelji ekonomske aktivnosti pokažu znakove oporavka već tokom trećeg kvartala 2020. godine.

Tabela 1: Ekonomska aktivnost

Srbija	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Realni BDP, mg. stopa rasta (%)	5,7	-2,7	0,7	2,0	-0,7	2,9	-1,6	1,8	3,3	2,0	4,4	4,2	-1,1	5,5
Privatna potrošnja (%)	4,5	-3,3	-0,6	1,4	-1,7	-1,7	-0,1	-0,3	1,3	1,9	3,1	3,6	-2,4	4,2
Privatne investicije (%)	14,4	-23,6	-7,9	7,5	15,1	-7,7	-5,6	3,5	2,7	10,1	13,6	14,9	-4,8	11,8
Državna potrošnja (%)	3,5	-1,7	0,0	1,6	0,4	-2,1	0,9	-3,8	1,3	3,3	3,7	2,0	4,8	3,2
Državne investicije (%)	-16,4	-16,6	0,0	-7,8	7,6	-35,8	13,6	14,0	22,0	-6,4	43,1	30,4	7,4	16,0
Izvoz (%)	12,6	-11,5	16,9	5,6	2,9	18,0	4,3	9,4	11,9	8,2	8,3	7,7	-5,5	12,4
Uvoz (%)	10,1	-21,9	-0,1	7,2	-0,6	6,5	5,1	4,0	6,7	11,1	11,6	10,7	-4,0	11,3
Stopa nezaposlenosti (%)	13,6	16,1	19,2	23,0	23,9	22,1	19,2	17,7	15,3	13,5	12,7	10,4	8,7	-
Nominalna zarada (%)	18,0	9,0	7,6	11,2	9,0	8,2	1,4	-0,2	3,7	3,9	6,5	10,6	9,3	-
Novčana masa (M3) (%)	9,8	21,5	12,9	10,3	9,4	4,6	7,6	6,6	11,6	3,6	14,5	8,4	18,1	-
Indeks potrošačkih cena (%)	8,6	6,6	10,3	7,0	12,2	2,2	1,7	1,5	1,6	3,0	2,0	1,9	1,6	2,4
NBS referentna kamatna stopa (%)	17,8	9,5	11,5	9,8	11,3	9,5	8,0	4,5	4,0	3,5	3,0	2,25	1,0	1,0
Deficit tekućeg računa BPM-6 (% BDP-a)	20,0	6,3	6,5	10,3	10,9	5,8	5,6	3,5	2,9	5,2	4,8	6,9	4,2	5,1

Bruto domaći proizvod zabeležio je u 2020. godini pad od -1,1% što je bolji pokazatelj od očekivanog na početku pandemije. Negativan doprinos kretanju BDP-a očekivano je došao od uslužnog sektora koji je i najviše pogođen pandemijom, dok je rast zabeležen u poljoprivredi. Na kvartalnom nivou, BDP je u poslednjem kvartalu zabeležio rast od 1,3%. Procena NBS je da će 2021. godina biti godina potpunog oporavka od krize izazvane pandemijom uz očekivani BDP u rasponu od 5% do 6%.

I u toku 2020. godine, NBS je očevala inflaciju na niskom i stabilnom nivou. Međugodišnja inflacija merena indeksom potrošačkih cena krajem godine je iznosila 1,3%. Inflacija je u 2020. godini u proseku iznosila 1,6%, koliko je iznosila i prosečna bazna inflacija. Prema poslednjim projekcijama NBS, očekuje se da će se međugodišnja inflacija, i u ovoj i u narednoj godini, kretati u donjoj polovini ciljanog raspona. Na to ukazuju i inflaciona očekivanja finansijskog sektora i privrede koja se za period od naredne dve godine kreću ispod centralne vrednosti cilja za inflaciju.

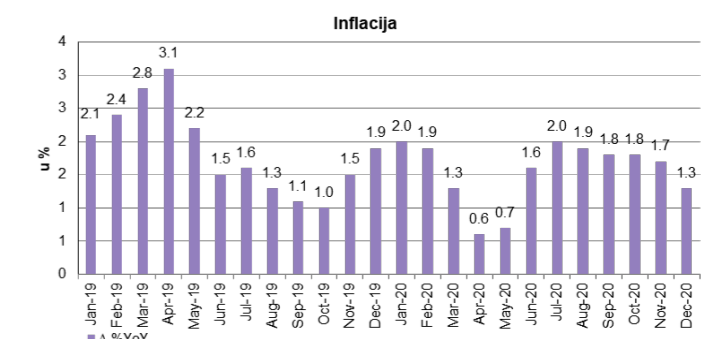
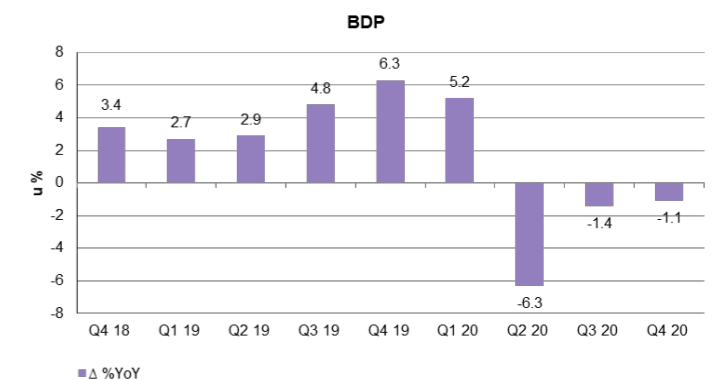
Donošenje spomenutih paketa pomoći privredi, uz povećane troškove zdravstvene zaštite doprineli su rastu javnog duga u 2020. godini. Međutim, iako je učešće javnog duga u BDP-u poraslo na 57,7% ono je i dalje ispod mastriškog kriterijuma od 60%. Deficit tekućeg računa platnog bilansa u 2020. godini iznosio je 4,2% BDP-a, što je manje od projektovanog nivoa i čak 37,3% niže u odnosu na prethodnu godinu.

Priliv stranih direktnih investicija ostao je na visokom nivou i u 2020. godini i iznosio je 3 milijardi EUR što je nivo dovoljan da u potpunosti pokrije deficit tekućeg računa platnog bilansa. Pored toga, znatan priliv kapitala ostvaren je i po osnovu emisije evro obveznica na međunarodnom finansijskom tržištu.

NBS je tokom 2020. godine četiri puta spuštala referentnu kamatnu stopu, ukupno za 125bp, sa 2,25% na 1,00%. Smanjenje referentne kamatne stope odrazilo se na dalji pad kamatnih stopa na međubankarskom tržištu, što je zajedno sa efektima moratorijuma kao i odobravanjem kredita privredi iz garantne šeme (sa grace periodom od 12 meseci) omogućilo nastavak rasta kreditne aktivnosti na međugodišnjem nivou. Ostvaren rast kreditne aktivnosti na nivou godine iznosio je oko 11%. Pri tome je učešće NPL-a u ukupnim kreditima dodatno smanjeno i iznosilo je prema poslednjim raspoloživim podacima 3,7% na kraju 2020. godine (smanjenje 0,4 p.p. u odnosu na kraj 2019. godine).

Prosečna neto zarada je u periodu januar – novembar 2020. godine iznosila 59.515 dinara (506 evra) i povećana je za 9,3% mg. Zarade su povećane kako u privatnom (8,8% mg.) tako i u javnom sektoru (10,8% mg.) u istom periodu. Rast zarada je nastavljen po relativno visokoj stopi rasta uprkos usporavanju ekonomske aktivnosti, zahvaljujući sveobuhvatnom paketu ekonomskih mera. Ukupna formalna zaposlenost je u 2020. godini povećana za oko 42 hiljade lica (1,9% mg), uprkos pandemiji, a zahvaljujući merama države. Ovaj rast u potpunosti potiče iz privatnog sektora (nešto manje od 42 hiljade lica,

2,7% mg.). Broj zaposlenih u javnom sektoru je povećan za oko 600 lica (0,1% mg.) i u najvećoj meri potiče iz zdravstva. Broj registrovanih nezaposlenih je i u januaru, peti mesec zaredom, ispod 500 hiljada lica.

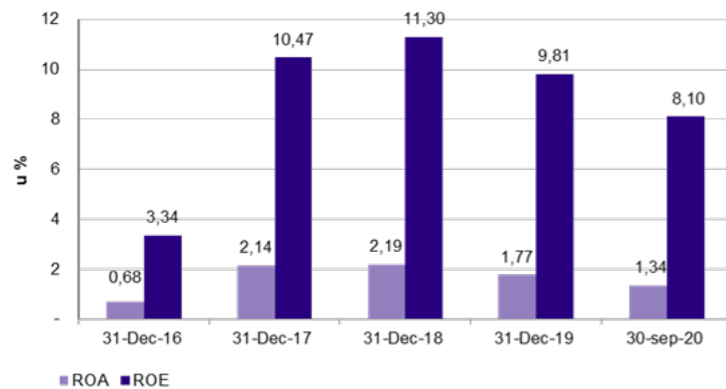
Bankarski sektor

Na kraju trećeg kvartala 2020. godine na bankarskom tržištu Srbije poslovalo je 26 banaka sa ukupno 22.858 zaposlenih (krajem 2019. godine 23.087 zaposlena). Najveći deo bankarskog sektora bio je u stranom vlasništvu (75% aktive bankarskog sektora). U vlasničkoj strukturi dominiraju banke iz Italije, Austrije, Francuske i Mađarske. Ukupna bilansna suma bankarskog sektora Srbije iznosila je 4.509 mlrd RSD. Posmatrajući prema bilansnoj sumi, u trećem kvartalu bankarski sektor je rastao po stopi od 2,6% (YoY 13,2%, YtD 10,4%).

Pet najvećih banaka, posmatrano prema visini bilansne sume, plasmanima nebankarskom sektoru i depozitima nebankarskog sektora činili su 60,4%, 59,3% i 60,6% tržišta, respektivno. Kao i u prethodnom periodu, Banca Intesa je vodeća banka po prikazanim kriterijumima sa učešćem u bilansnoj sumi bankarskog sektora od 15,24%. Tržišno učešće iznad 10% imaju još Unicredit banka ad Beograd i Komercijalna banka ad Beograd. Sa aspekta koncentracije bankarskog sektora, HHI index od 917,9 sugeriše da srpsko bankarsko tržište i dalje odlikuje visok stepen konkurencije.

Tabela 2: Pokazatelji koncentracije i konkurencije 30.09.2020. (Izvor NBS)

Učešće (%)	Top 5 banaka	Top 10 banaka	HHI
Imovina	60,4	85,2	917,9
Plasmani (total)	59,3	84,0	934,8
Depoziti (total)	60,6	85,9	938,4
Prihodi od kamata	59,6	85,0	923,3
Prihodi od naknada	66,1	86,3	1043,2

I 2020. godinu karakterisao je trend ukupnjavanja tržišta. Najznačajnija transakcija u 2020. godini svakako jeste preuzimanje Komercijalne banke od strane NLB d.d. Ljubljana koja je i zvanično okončana poslednjih dana godine. NLB Grupa na taj način dostiže tržišno učešće od preko 10% u većini najznačajnijih bilansnih kategorija i postaje jedna od TOP 3 banaka na srpskom tržištu. NLB banka ad Beograd i Komercijalna banka će funkcionisati kao dva nezavisna subjekta do završetka procesa integracije koji je planiran za drugi kvartal 2022. godine. Pored toga, tokom 2021. godine planiran je završetak integracije Vojvodanske banke i OTP banke (bivša SoGe banka). Nakon završetka ova dva procesa integracije, značajno će se izmeniti slika top 5 banaka na srpskom bankarskom tržištu.

Zaključno sa trećim tromesečjem u 2020. godini, bankarski sektor je ostvario rezultat pre oporezivanja od 43,08 mlrd RSD, što je pad od oko 20% u odnosu na isti period prošle godine. Sa pozitivnim rezultatom je poslovalo 19 banaka sa ukupnim profitom od 44,3 mlrd RSD, dok je samo 7 banaka poslovalo sa gubitkom u ukupnom iznosu od 1,2 mlrd RSD. Najveći uticaj na pad profitabilnosti bankarskog sektora imala je pandemija COVID-19 kroz rast troškova ispravki vrednosti i rezervisanja (48% u odnosu na isti period prošle godine), kao i značajno niži ostali poslovni prihodi (pad od 33% u odnosu na prošlu godinu).

Ovakva kretanja odrazila su se i na kretanje pokazatelja profitabilnosti – prinos na kapital (ROE) je krajem trećeg kvartala iznosio 8,10% (YoY smanjenje od 1,71 p.p) dok je prinos na aktivu iznosio 1,34% i niži je u odnosu na isti period prošle godine za 0,43 p.p.

Neto krediti bankarskog sektora iznosili su 2.621,7 mlrd RSD, što predstavlja rast od 9,8% u odnosu na kraj prethodne godine. Na rast

kreditnog portfolia svakako su uticale i mere podrške stanovništvu i privredi u cilju prevazilaženja posledica pandemije COVID-19 (uvođenje moratorijuma na otplatu kredita i podrška kreditiranju pravnih lica putem garantne šeme).

U cilju daljeg podsticaja dinarizacije, NBS je krajem 2019. godine donela novi set mera vezanih za indeksaciju kredita privredi, kao i njihove namene. Ove mere su trebale da stupe na snagu tokom 2020. godine, međutim zbog situacije izazvane pandemijom njihova primena je odložena za početak trećeg kvartala 2021. godine. I pored visoke evroizacije kreditnog portfolija, prisutna je valutna usklađenost imovine i obaveza s neto otvorenom pozicijom od 1,1% regulatornog kapitala na kraju decembra 2020.

NBS podstiče proces dinarizacije kroz obezbeđenje niske i stabilne inflacije, očuvanje relativne stabilnosti deviznog kursa, unapređenje u oblasti upravljanja deviznim rizikom u privatnom sektoru, kao i drugim merama. Vlada doprinosi dinarizaciji poreskom politikom i razvojem tržišta dinarskih HoV – učešće duga u RSD povećano je sa 2,5% (2008) na 30,5% u decembru 2020. Dinarizacija depozita privrede i stanovništva povećana je za 20,8 p.p. u odnosu na kraj 2012. i u decembru 2020. iznosila je maksimalnih 40,1%. Dinarizacija plasmana sektoru privrede i stanovništva je u decembru dostigla svoj novi maksimum od 37,3% (što je za 9,3 p.p. više u odnosu na kraj 2012). Poslednjih godina dinarizacija plasmana stanovništvu imala je izražen trend rasta kao rezultat snažnog pada dinarskih kamatnih stopa, niske i stabilne inflacije, kao i mera koje NBS preduzima u cilju podrške procesu dinarizacije – sa 35,1% (2012) na 55,9% (decembar 2020). Dinarska štednja stanovništva je u prethodne dve godine zabeležila snažan rast (22% u 2018. i 31% u 2019), koji je nastavljen i u 2020. kada je povećana za 13,5 mlrd dinara, tj. za 17,1%. Ovakvo kretanje štednje govori u prilog poverenja građana u finansijsku i cenovnu stabilnost, s obzirom na to da je rast štednje ostvaren i u uslovima krize izazvane pandemijom i povećane averzije prema riziku.

Sprovođenje mera za rešavanje NPL zajedno s rastom kreditne aktivnosti dovelo je do značajnog popravljavanja kvaliteta portfolija banaka. Učešće NPL-a je na najnižem nivou od propisivanja tog pokazatelja 2008. godine. Na kraju decembra 2020. godine učešće NPL u ukupnim kreditima je iznosilo 3,5% uz zadržavanje relativno visokih stopa pokrića MSFI isprawkama vrednosti (58,5%). Osnovni kanali smanjenja NPL bili su otpis i ustupanje (prodaja) trećim licima, uz sve izraženiji doprinos naplate.

Uprkos istorijski niskim kamatnim stopama na depozite, prisutna je stabilnost depozita stanovništva i privrede u strukturi finansiranja, sa učešćem od 45% i 30% u ukupnim obavezama na kraju decembra 2020, respektivno.

Bankarski sektor Srbije je adekvatno kapitalizovan sa prosečnim pokazateljem adekvatnosti kapitala od 22,4% što je znatno iznad propisanog minimuma od 8%. Prosečna vrednost pokazatelja adekvatnosti osnovnog kapitala iznosila je 21,5% što govori da pored visine, kapitalizovanost bankarskog sektora odlikuje i dobra struktura, u kojoj oko 95% čini najkvalitetniji osnovni akcijski kapital. Banke poseduju značajne rezerve kapitala, što im omogućava da se uspešno nose s kreditnim rizikom, čak i u slučaju pretpostavljenog najpesimističnijeg scenarija u stres testovima. Visoku solventnost bankarskog sektora potvrđuje i pokazatelj leveridža, koji je u regulatorni okvir Republike Srbije uveden regulativom Bazel III i čija je vrednost na kraju septembra 2020 iznosila 12,6%. Pokazatelji likvidnosti se konstantno kreću na nivoima znatno višim od regulatornih minimuma.

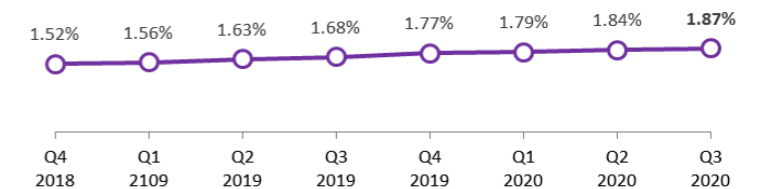
Likvidna sredstva činila su oko 37,2% ukupne aktive bankarskog sektora u decembru 2020. godine. Odnos kredita i depozita klijenata, koji je na kraju decembra 2020. godine iznosio 85,7%, govori o stabilnoj strukturi finansiranja i uopšte likvidnosti bankarskog sektora. NLB Banka ad Beograd je u prvih devet meseci 2020. godine ostvarila rast tržišnog učešća u gotovo svim najznačajnijim bilansnim pozicijama.

Sa bilansnom sumom od 84,4 mlrd RSD, banka je imala tržišni udeo od 1,87% što je za 10 b.p više u odnosu na kraj prošle godine. Po ovom kriterijumu banka je zauzimala 15. mesto u bankarskom sektoru.

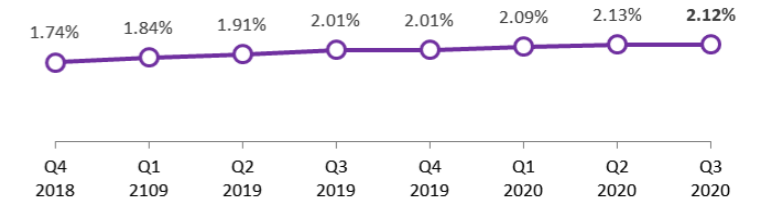
Plasmani nebankarskom sektoru krajem septembra iznosili su 55,7 mlrd RSD, i u ovom segmentu Banka je povećala tržišno učešće za 11 b.p. (sa 2,01% na 2,12%).

Kretanje tržišnog učešća NLB Banke po najznačajnijim bilansnim pozicijama prikazano je narednim grafikonom:

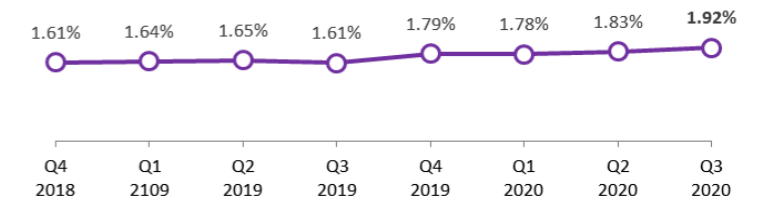
TRŽIŠNO UČEŠĆE - Bilansna suma

TRŽIŠNO UČEŠĆE - Plasmani nebankarskom sektoru

TRŽIŠNO UČEŠĆE - Depoziti nebankarskog sektora

Najznačajniji finansijski i regulatorni pokazatelji

Tabela 3: Najznačajniji finansijski i regulatorni pokazatelji (izvor: NLB Banka)

NLB Banka ad Beograd	2020. godina	2019. godina
OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA		
ROE a.t.	3,4%	5,8%
ROA a.t	0,4%	0,8%
CIR	76,2%	78,9%
LTD	98,9%	97,7%
PAK	19,1%	19,5%
Kamatna marža	3,4%	4,0%
BILANS USPEHA (u milionima RSD)		
Neto kamatni prihodi	2.569,2	2.441,9
Neto nekamatni prihodi	981,5	1.073,4
Troškovi poslovanja	-2.704,0	-2.773,6
Dobitak / gubitak pre troškova ispravki vrednosti	846,8	741,7
Dobitak / gubitak nakon poreza	297,6	486,4
BILANS STANJA (u milionima RSD)		
Bilansna suma	80.775,0	72.173,5
Neto plasmani komitentima	55.247,9	47.867,1
Depoziti i druge obaveze prema komitentima	55.888,8	48.991,5
Kapital	8.783,0	8.628,3
KREDITNI PORTFOLIO I REZERVACIJE (u milionima RSD)		
Visina kreditnog portfolia	78.547,0	68.995,7
Ispravke vrednosti i rezervisanja po IFRS	1.254,4	906,3
Pokrivenost portfolia MRS ispravkama vrednosti	1,6%	1,3%
OSTALI POKAZATELJI		
Broj aktivnih klijenata	141.866	139.472
Broj organizacionih jedinica	28	28
Broj zaposlenih	509	479

Bilans stanja

Tabela 4: Bilans stanja (izvor: NLB Banka)

Bilans stanja	u 000 rsd			
	dec.20		dec.19	
	iznos	iznos	aps	indeks
AKTIVA	80.774.980	72.173.482	8.601.498	112
Gotovina i sredstva kod centralne banke	8.178.816	6.949.530	1.229.286	118
Hartije od vrednosti	7.528.278	8.776.607	-1.248.329	86
Potraživanja po osnovu derivata	5.268	0	5.268	-
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	7.653.065	6.265.566	1.387.499	122
Kreditni i potraživanja od komitenata	55.247.934	47.867.074	7.380.860	115
Nematerijalna ulaganja	303.385	327.215	-23.830	93
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.084.696	1.142.756	-58.060	95
Investicione nekretnine	128.524	118.672	9.852	108
Stalna sredstva namenjena prodaji	247.697	247.009	688	100
Odložena poreska sredstva	28.192	4.975	23.217	567
Ostala aktiva	369.125	474.078	-104.953	78
PASIVA	80.774.980	72.173.482	8.601.498	112
Obaveze po osnovu derivata	42.982	5.315	37.667	809
Depoziti i ostale fin.obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	12.896.128	11.292.904	1.603.224	114
Depoziti i ostale fin.obaveze prema komitenata	55.888.833	48.991.520	6.897.313	114
Subordinirane obaveze	1.772.943	1.772.731	212	100
Rezervisanja	367.468	430.587	-63.119	85
Tekuće poreske obaveze	8.832	0	8.832	-
Odložene poreske obaveze	0	0	0	-
Ostale obaveze	1.014.843	1.052.149	-37.306	96
Ukupne obaveze	71.992.029	63.545.206	8.446.823	113
Kapital bez rezultata perioda	8.485.327	8.141.907	343.420	104
Rezultat perioda	297.624	486.369	-188.745	61
Kapital	8.782.951	8.628.276	154.675	102

Bilans uspeha

Tabela 5: Bilans uspeha (izvor: NLB Banka)

Bilans uspeha				
	u 000 rsd			
	2020			2019
Stavka	iznos	iznos	aps	indeks
I. Neto poslovni prihodi (1+2)	3.550.738	3.515.284	35.454	101
1. Neto kamatni prihodi	2.569.213	2.441.863	127.350	105
a) Prihodi od kamata	3.208.885	3.141.758	67.127	102
b) Rashodi od kamata	-639.672	-699.895	-60.223	91
2. Neto nekamatni prihodi	981.525	1.073.421	-91.896	91
a) Neto prihodi od naknada	742.343	729.651	12.692	102
i) Prihodi od naknada	931.668	910.711	20.957	102
ii) Rashodi od naknada	-189.325	-181.060	8.265	105
b) Ostali neto nekamatni prihodi	239.182	343.770	-104.588	70
II. Troškovi poslovanja i ostali rashodi	-2.703.960	-2.773.597	-69.637	97
1. Troškovi zarada	-1.254.291	-1.165.801	88.490	108
2. Opšti i administrativni troškovi i ostali rashodi	-1.123.820	-1.300.273	-176.453	86
3. Amortizacija	-325.849	-307.523	18.326	106
III. Rezultat pre troškova ispravki vrednosti i rezervisanja	846.778	741.687	105.091	114
Ispravke vrednosti i rezervisanja	-536.988	-255.367	281.621	210
IV Rezultat pre poreza	309.790	486.320	-176.530	64
Porez i dobitak/gubitak po osnovu odloženih poreza	-12.166	49	12.215	(24.829)
V Rezultat nakon poreza	297.624	486.369	-188.745	61
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja	0	0	0	-
VI Rezultat perioda	297.624	486.369	-188.745	61

Poslovne aktivnosti banke

Poslovanje sa stanovništvom

2020. godinu, koja je bila specifična u svakom pogledu, obeležili su brojni izazovi usled pandemije COVID-19. Kompletno tržište se suočilo sa brojnim ograničenjima koja su uticala na sve aspekte poslovnih aktivnosti. Tokom 2020. godine upravljanje poslovnom mrežom je predstavljalo poseban izazov zbog optimizacije broja zaposlenih u ekspoziturama u cilju održanja kontinuiranog poslovanja s jedne, i zdravlja naših zaposlenih i klijenata sa druge strane. Uprkos svim vanrednim izazovima i pored potpuno izmenjenog tržišnog okruženja, Banka je ostvarila pozitivan rezultat i značajan rast u ključnim segmentima poslovanja.

U prethodnoj godini, realizovali smo važne razvojne projekte koji treba da postave čvrste osnove za narednu fazu našeg razvoja u kojoj će tradicionalno bankarsko poslovanje u velikoj meri biti transformisano i dopunjeno potpuno novim oblicima komunikacije i interakcije sa klijentima.

U okruženju u kome inovacije i konkurencija ključno opredeljuju uslove poslovanja, nastavićemo da se prilagođavamo promenama kroz stalni rad na unapređenju proizvoda i usluga i povećanju njihove dostupnosti klijentima.

Povećanje zadovoljstva klijenata, razvoj inovativnih proizvoda i usluga, kao i unapređenje procesa sa ciljem jačanje efikasnosti poslovanja ostali su strateško opredeljenje NLB Banke.

Poslovanje sa stanovništvom ostvarilo je u 2020. godini planirane ciljeve, uz uvođenje novih proizvoda, unapređenje procedura i tehnološka rešenja.

Tokom 2020. godini klijentima smo predstavili nove digitalne usluge: NLB Pay digitalni novčanik kojim mogu na lak i jednostavan način vršiti plaćanja na prodajnim mestima korišćenjem samo mobilnog telefona sa Android platformom; unapredili smo mogućnost bezgotovinskog plaćanja korišćenjem mobilnog bankarstva Mklik sa IPS QR kodom; investirali smo u novu mrežu savremenih bankomata na kojima klijentima nudimo beskontaktnu uslugu podizanja novca. Takođe,

klijentima NLB Banke smo omogućili aktivaciju usluga elektronskog i mobilnog bankarstva telefonskim putem, pozivanjem Kontakt centra.

Istovremeno, u godini za nama trudili smo se da klijentima olakšamo otplatu obaveza kroz primenu mera olakšica. Klijentima smo bili na usluzi u svakom trenutku i putem našeg NLB Kontakt centra. Broj interakcija sa klijentima tokom 2020. godine je bio dvostruko veći nego prethodne i to je bio najznačajniji kanal komunikacije sa klijentima, posebno u prvim mesecima globalne pandemije.

Kroz kontinuiranu težnju da svojim klijentima pruži najkvalitetniju uslugu i opravdano ukazano poverenje, NLB Banka je 2020. godine ostvarila produkciju gotovinskih kredita u iznosu od preko 66 miliona evra, što predstavlja odličan rezultat imajući u vidu izazove sa kojima smo se suočili usled globalne pandemije COVID-19. Takođe, ostvarena je i zapažena produkcija stambenih kredita sa ukupnim plasmanima koji su premašili iznos od 21 miliona evra, za 16% više nego u prethodnoj godini. Dinamična poslovna aktivnost doprinela je i blagom smanjenju tržišnog učešća sa 2.66% na 2.45% u oblasti gotovinskog kreditiranja stanovništva, odnosno rast sa 1,0% na 1,33% u oblasti stambenog kreditiranja.

U 2020. godini depozitni portfolio nebankarskog sektora je uvećan za 59 miliona EUR. Što je još jedna potvrda poverenja građana i privrede u NLB banku. U segmentu stanovništva, 2020. godinu treba posmatrati kao godinu digitalnog poslovanja u kojoj je broj korisnika mobilnog i elektronskog bankarstva značajno povećan, kao i broj beskontaktnih plaćanja platnim karticama i digitalnim novčanikom.

Potrebna vam je biznis podrška? Tu smo za vas

Poslovanje sa pravnim licima

Poslovna prilike u 2020. godini su bile komplikovane usled pandemije COVID-19, a u prilog tome govori i činjenica da je domaća ekonomija ostvarila blagi pad, kao i činjenica da je došlo do pada stranih investicija. U sektoru građevinarstva nastavljen je oporavak i dalja ekspanzija usled porasta tražnje i prometa na tržištu nekretnina.

U 2020. godini, NLB Banka beleži održavanje nivoa kreditne aktivnosti u segmentu malih i srednjih preduzeća na nivou približnom rezultatima u prethodnoj godini tok je na tržištu došlo do značajnijeg pada nivoa plasmana privredi usled poteškoća u otplati obaveza pravnih lica.

NLB Banka Beograd počela je sa odobravanjem kredita za finansiranje likvidnosti i obrtnih sredstava mikro, malim i srednjim preduzećima i preduzetnicima u skladu sa Uredbom o garantnoj šemi Vlade Republike Srbije, kao i subvencionisanih kredita iz programa Ministarstva

poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Tokom 2020. godine pomogli svojim klijentima da lakše prebrode finansijske teškoće i omogućili im da u svakom trenutku imaju pristup sredstvima na svojim računima. U okviru programa je u 2020. godini isplaćeno 56 miliona EUR kredita našim klijentima.

Značajna konkurentska prednost NLB Banke je strateško opredeljenje njene matične grupacije ka poslovanju u Srbiji, što je realnost za regionalnu grupaciju kakva je NLB Grupa. Saradnja sa matičnom bankom i bankama NLB Grupe je u 2020. godini značajno povećana i od velikog je značaja za sve klijente banke koji su poslovno ili privatno povezani sa bivšim jugoslovenskim republikama. Zahvaljujući strukturi i povezanosti članica NLB Grupe, NLB Banka Beograd ima mogućnost da klijentima pruži brzu i efikasnu podršku u ličnim i poslovnim planovima koji se odnose na region jugoistočne Evrope.

Poslovanje sa poljoprivredom

NLB Banka je u 2020. godini nastavila sa intenzivnom podrškom poljoprivrednicima kroz kompletan servis kojim podrazumeva kako kreditne proizvode tako i druge usluge u skladu sa potrebama klijenata. I u 2020. godini poljoprivreda je u Srbiji predstavljala oslonac i privrednu granu sa najvećim izvoznim potencijalom. NLB Banka je godinu završila kao jedan od lidera na tržištu a njena prepoznatljivost i različitost u odnosu na druge je specijalizovanom timu koji je u svakom trenutku Na Polju sa poljoprivrednicima. Pored standardne ponude banke, podržan je i program subvencija Ministarstva poljoprivrede u kojima su klijenti banke uspeali da dođu do novčanih sredstava po veoma povoljnim kamatnim stopama, dok su sa lokalnim samoupravama i korporativnim klijentima realizovani povoljni plasmani za nabavku obrtnih i osnovnih sredstava po osnovu subvencionisanja kamate i zajedničkog učešća u

finansiranju. U kreditiranju poljoprivrednika u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, NLB Banka ima udeo od 13,6% u ukupnim plasmanima.

U delu poslovanja sa registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima (RPG), NLB Banka je u 2020. godini ostvarila isti nivo produkcije kao u prethodnoj godini u iznosu od EUR 49,5 mln što je dovelo do povećanja tržišnog učešća za 47pp.

Tokom 2020. godine izostala su učešća na skupovima i sajmovima usled pandemije COVID-19 što je donekle uticalo na akvizicione aktivnosti koje su se realizovale u skladu sa merama za sprečavanje širenja pandemije COVID-19.

Treasury i ALM

Tokom 2020. godine, NLB Banka je prilagodila poslovanje uslovima pandemije COVID 19 u sprovođenju potrebnog prilagođavanja i obezbeđivanja viška dinarske i devizne likvidnosti.

Kurs se u 2020. godini kretao od 117,40- 117,75 dinara za evro u prvoj polovini godine, dok je u drugoj polovini kurs bio potpuno stabilan na oko 117,58. NBS je u toku 2020. godine intervenisala na strani neto prodaje deviza sa 1.450 mln EUR, što predstavlja promenu pravca u odnosu na 2019. godinu kad je NBS neto kupila 2.635 mln EUR.

Služba za trezor i ALM nastavlja u 2020. godini da održava stabilnu i prepoznatljivu poziciju.

Prema zvaničnim podacima Narodne banke Srbije za 2020. godinu, NLB Banka a.d. Beograd je rangirana na desetom mestu u pružanju usluga kupovine i prodaje deviza bankama sa tržištu.

Takođe, NLB Banka beleži povećanje poslova kupovine i prodaje deviza sa rezidentima od 20% u odnosu na prethodnu godinu.

Strategija planiranog poslovanja banke

Banka se od 2016. godina nalazi na putanji rasta koja je nastavljena i u 2020. godini bez obzira na značajno izmenjene uslove poslovanja izazvane pandemijom COVID-19. Bilans banke je porastao za 12% zahvaljujući značajnoj kreditnoj aktivnosti – banka je ostvarila rast tržišnog učešća u gotovo svim ključnim segmentima poslovanja. Najznačajniji rast je ostvaren u segmentu stambenih kredita gde je banka u poslednje dve godine duplirala tržišni udeo i pozicionirala se kao značajan tržišni učesnik. Strateški cilj banke jeste da banka bude samofinansirajuća članica NLB Grupe, tako da je kroz protekli period depozitna baza rasla približno istim tempom kao i kreditni portfolio.

U domenu dokumentarnih poslova, pre svega garancija, banka je i u 2020. godini ostvarila izvanredan rast i uvećala portfolio za preko 20% što je u najvećoj meri uticalo da ukupni prihodi od naknada i pored otežanih uslova poslovanja zabeleže blagi rast u odnosu na prošlu godinu. Rast bilansa praćen je i rastom kamatnih prihoda, dok su kamatni rashodi smanjeni u 2020. godini za 9% kao rezultat pada kamatnih stopa i aktivnog upravljanja strukturom depozitnog potencijala.

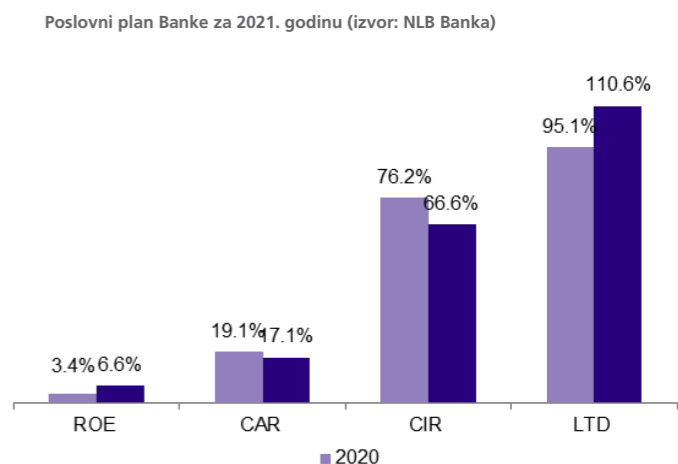
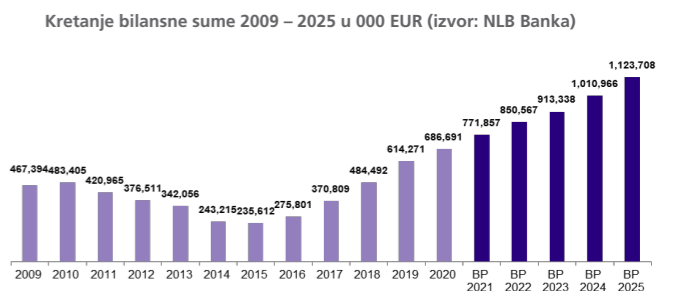
Poslovni plan NLB Banke ad Beograd za period 2021-2025. godine je zasnovan na postojećem poslovnom modelu, uzimajući u obzir saradnju sa Komercijalnom bankom kao novom članicom NLB Grupe od kraja 2020. godine. Trenutni poslovni plan pretpostavlja snažan rast u svim ključnim poslovnim segmentima, uprkos poremećajima na tržištu izazvanim pandemijom virusa COVID-19 koja je i dalje u toku.

Ključni strateški cilj u narednom periodu jeste nastavak rasta ključnih bilansnih pozicija i rast tržišnog udela. U tom smislu, ključni poslovni ciljevi u narednom periodu su:

- Rast kreditnog i depozitnog portfolia uz unapređenje operativne efikasnosti,
- Povećanje kamatnih i nekamatnih prihoda (sa posebnim osvrtom na dokumentarno poslovanje),
- BBiti banka koja se može takmičiti u digitalnom svetu i koja će moći da na najbolji način iskoristi strateške prednosti – kroz transformaciju procesa prodaje, smanjenje troškova i unapređenje korisničkog zadovoljstva,
- Stvaranje zdrave organizacione kulture sa dobro obučanim ljudima koji su sposobni da postignu postavljene ciljeve uz usavršavanje i povećanje znanja.

Ključne aktivnosti koje će doprineti ostvarenju postavljenih ciljeva su:

- Povećanje kreditne produkcije i očekivanih prihoda u svim ključnim segmentima
- Omogućavanje celokupnog procesa prodaje putem digitalnih kanala i prevazilaženje geografskih ograničenja i ograničenja uslovljenih radnim vremenom ekspozitura
- Unapređenje Kontakt centra koji će biti u mogućnosti da podrži prodaju putem digitalnih kanala 24/7
- Unapređenje CRM-a
- Povećanje unakrsne prodaje
- Uvođenje mobilnih bankara i dalji razvoj mreže prodajnih agenata
- Rad na efikasnosti i pojednostavljenju svih procesa (brza obrada zahteva, scoring modeli itd.)
- Sinergija i povećanje saradnje u okviru NLB Grupe

Upravljanje rizicima

Banka je uspostavila odgovarajući sistem upravljanja rizicima podržan internim procesima i internim aktima. Strategijom za upravljanje rizicima uspostavljen je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima, koji je uključen u sve njene aktivnosti i koji obezbeđuje da rizični apetit i profil banke uvek budu u skladu sa već utvrđenom sklonošću ka rizicima. Sistem upravljanja rizicima srazmeran je prirodi, obimu i složenosti poslovanja banke, odnosno njenom rizičnom profilu. Upravljanje rizicima NLB Banke integrisano je u sve poslovne aktivnosti koje podrazumevaju donošenje poslovnih odluka.

Strategija upravljanja rizicima zasniva se na konzervativnom pristupu, što podrazumeva oprezno preuzimanje svih rizika kojima je banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju. Pri tome, afirmacija ovog principa usklađena je sa ključnim strateškim ciljevima poslovanja kao što su postizanje pozitivnog finansijskog rezultata i očuvanje kapitalne baze, odnosno unapređenje tržišne pozicije banke.

Politike upravljanja rizicima u banci imaju za cilj postavljanje okvira za upravljanje pojedinačnim rizicima odnosno identifikovanje izvora svakog pojedinačnog rizika, uspostavljanje mera za upravljanje tim rizikom kao i limitiranje negativnog uticaja svakog pojedinačnog rizika na finansijski rezultat i kapital banke.

Upravljanje rizicima u banci sprovodi se u skladu sa utvrđenim internim politikama i procedurama koje uzimaju u obzir propise koje donosi Narodna banka Srbije, standarde upravljanja rizicima u NLB Grupi, aktuelne smernice Evropskog tela za superviziju banaka (EBA) i relevantne dobre bankarske prakse.

Banka stavlja veliki akcenat na razvojne aktivnosti, modernizaciju upravljanja rizikom i sveobuhvatno unapređenje procesa upravljanja rizicima u celoj organizaciji. Sveobuhvatni pristup upravljanju rizikom se zasniva na stručnim kriterijumima i promišljenom i opravdano umerenom preuzimanju rizika.

Banka planira da oprezno preuzima rizike i da obezbedi dugoročno optimalno profitabilno poslovanje (uzimajući u obzir preuzete rizike), dok istovremeno ispunjava sve regulatorne zahteve sa dodatnim zaštitnim slojevima (baferima), naročito uzimajući u obzir SREP zahtev Narodne Banke Srbije.

Ciljani nivo adekvatnosti kapitala zasniva se na principu da pokazatelj adekvatnosti kapitala banke treba da bude u skladu sa obimom, vrstom i složenošću poslova koje banka obavlja i da, pored rizika sadržanih u propisima NBS, obezbedi zonu odstupanja (buffer) za druge rizike iz poslovanja banke i njenog okruženja kojima je banka izložena. Upravljanje rizicima podrazumeva identifikovanje rizika, merenje/procenu rizika, preduzimanje mera za ublažavanje rizika i praćenje rizika. Najznačajniji poslovni rizici kojima je banka izložena jesu kreditni rizik i tržišni rizik (rizik od promene kamatnih stopa, rizik likvidnosti i rizik od promene kursa valuta).

NLB Banka ima razvijen okvir za upravljanje rizičnim apetitom (RAF) koji definiše celokupni pristup koji uključuje pravila, procese, kontrole i sistem kroz koji se Rizični Apetit (RAP) postavlja, komunicira i kontroliše. Okvir za upravljanje rizičnim apetitom uključuje Izjavu o rizičnom apetitu (RAS), limite za pojedinačne rizike i prava i odgovornosti u procesu postavljanja i kontrolisanja okvira za upravljanje rizičnim apetitom.

Upravljanje rizicima banka ostvaruje preko Sektora za upravljanje rizicima, na osnovu internih politika i procedura za identifikovanje, merenje, procenu i upravljanje rizicima.

Banka koristi finansijske instrumente u obliku derivata kao sredstvo upravljanja deviznim i kamatnim rizikom koji proističu iz njenih poslovnih aktivnosti.

2020. godina je obeležena pandemijom Covid 19 koja je uticala na globalni finansijski sistem pa tako i na sve segmente poslovanja banke. U skladu sa novom situacijom i adekvatno upravljanje rizicima u toku 2020 godine je bilo usmereno na adekvatno i efikasno prilagođavanje nestabilnim ekonomskim uslovima i promenama u poslovnom okruženju. Banka je u skladu sa merama Narodne banke Srbije, svojim klijentima omogućila razne vrste olakšica u izmirivanju obaveza i prilagodila pravila kreditiranja neizvesnim uslovima poslovanja.

Očekivanja za 2021. godinu su i dalje nestabilna u u velikoj meri zavise od mogućnosti sprečavanja daljeg širenja pandemije Covid 19. Sektor za upravljanje rizicima će i u narednom periodu nastaviti da radi na unapređenju sistema upravljanja svim rizicima kojima je Banka u svom poslovanju izložena, posebno na procesu identifikovanja novih rizika koji mogu da nastanu kao i na efikasnom prilagođavanju sistema upravljanja rizicima izmenjenom poslovnom okruženju.

Kreditni rizik

Banka je u svom poslovanju izložena kreditnom riziku, odnosno riziku gubitaka zbog nemogućnosti dužnika da izmiri svoje obaveze prema Banci. Iz tog razloga, banka proaktivno i sveobuhvatno prati i procenjuje pomenuti rizik.

Upravljanje kreditnim rizikom, kao najznačajnijim rizikom koji ima uticaj na banku, se fokusira na preuzimanje umerenih rizika i obezbeđivanje optimalne zarade s obzirom na preuzete rizike. Kako bi se obezbedila srednjoročna i dugoročna stabilnost poslovanja, banka nastoji da održi izbalansirani celokupni rizični profil (stanovništvo, pravna lica) sa umerenim troškom rizika i rizika koncentracije (koncentracija na nivou industrije, na nivo pojedinačne izloženosti) s obzirom da ne želi da se izlaže prekomernom riziku.

Primarna izloženost banke kreditnom riziku nastaje putem kredita i plasmana. Banka odobrava kredite u saglasnosti sa poslovnim politikom, usaglašavajući rokove dospeća odobrenih kredita i politiku kamatnih stopa sa namenom kredita i kreditnom sposobnošću svojih dužnika.

Banka kreditni rizik identifikuje, meri i procenjuje prema kreditnoj sposobnosti dužnika i njegovoj urednosti u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i prema kvalitetu instrumenata obezbeđenja

Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

potraživanja banke. Identifikovanje i merenje izloženosti banke kreditnom riziku, sprovodi se na dva nivoa – na nivou pojedinačnog potraživanja, odnosno klijenta i na nivou celokupnog kreditnog portfolija.

Proces identifikovanja kreditnog rizika omogućava blagovremeno i sveobuhvatno identifikovanje rizika kojima banka jeste ili može da bude izložena. U procesu merenja, banka definiše i unapređuje kvalitativne i kvantitativne metode koje omogućavaju uočavanje promena rizičnog profila banke uključujući i nastanak novih rizika.

Banka kontinuirano prati kreditni rizik putem standardizovanih pristupa kao što su: sagledavanje boniteta klijenata (interni rejting), analiza profitabilnosti posla i stope prinosa na plasirana sredstva, diverzifikovanje kreditnog portfolia, kao i unapređenjem mehanizma odobrenja i naplate potraživanja.

U okviru upravljanja kreditnim rizikom kao i celokupnom okviru za upravljanje rizicima banka posebno prati **rizik koncentracije** koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika. Rizik koncentracije odnosi se na: velike izloženosti, grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (privredni sektori, geografska područja, vrsta proizvoda i sli) instrumente kreditne zaštite.

Tržišni rizici obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti i po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik u skladu sa odlukom kojom se urađuje adekvatnost kapitala banke.

Rizici srodni kreditnom riziku

Banka upravlja rizicima koji su srodni kreditnom riziku, a ciljevi upravljanja ovim rizicima se zasnivaju na osnovnim ciljevima definisanim za upravljanje kreditnim rizikom.

Rizici srodni kreditnom riziku su:

- **Kreditno devizni rizik** je rizik ostvarenja kreditnog gubitka kojem je banka izložena usled odobravanja plasmana u stranoj valuti ili u dinarima s valutnom klauzulom i koji proizilazi iz dužnikove izloženosti valutnom riziku, jer uticaj promene kursa dinara utiče na finansijsko stanje i kreditnu sposobnost dužnika (povećanje rata koje proističu iz depresijacije vrednosti lokalne valute),

- **Kreditni rizik indukovani kamatnim rizikom** je rizik nastanka gubitka usled promene u referentnim kamatnim stopama za koje je vezana otplata kredita što može uticati na mogućnost klijenata da otplaćuju svoje obaveze na vreme,

- **Rezidualni rizik** je rizik mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je banka izložena.

U toku 2020. godine banka je bila u skladu sa svim limitima/targetima postavljenim u Rizičnom apetitu za kreditni rizik i rizik koncentracije kao i za rizike srodne kreditnom riziku.

Devizni rizik

Devizni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene deviznog kursa, a banka mu je izložena po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.

Pod deviznom imovinom i deviznim obavezama, podrazumevaju se, pored imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti – i imovina i obaveze iskazane u dinarima koji su indeksirani deviznom klauzulom, pri čemu se pod deviznom klauzulom podrazumeva odredba u ugovoru kojom se ugovoreni iznos u dinarima vezuje za vrednost neke druge valute.

Dinarska protivvrednost imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti utvrđuje se prema zvaničnom srednjem kursu dinara na dan obračuna devizne pozicije banke.

Osnova za utvrđivanje izloženosti deviznom riziku su otvorene devizne pozicije u pojedinačnim valutama.

Otvorena devizna pozicija predstavlja razliku aktive i pasive nominirane u istoj stranoj valuti, odnosno u zlatu i drugim plemenitim metalima.

Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, definisano je da je maksimalna vrednost pokazatelja deviznog rizika 20% regulatornog kapitala banke.

Banka je u cilju aktivnog upravljanja deviznim rizikom uspostavila dva sistema limita otvorenih deviznih pozicija. Prvi nivo limita je zakonski propisan limit pokazatelja deviznog rizika od 20% regulatornog kapitala banke (iz obrasca KAP), drugi nivo jesu limiti po svim valutama za otvorenu dugu, odnosno kratku deviznu poziciju izračunatu primenom tzv. neto principa. Banka je uspostavila sistem upravljanja deviznim rizikom, definisan Politikom upravljanja deviznim rizikom koji obuhvata jasno definisana ovlašćenja i odgovornosti u ovom procesu, i to tako da se izbegne sukob interesa, kao i opis postupaka vezanih za merenje, praćenje i upravljanje deviznim rizikom. U toku 2020. godine, banka je bila usklađena sa regulatornim pokazateljem deviznog rizika koji je izražen kao 20% regulatornog kapitala, kao i sa limitima devizno osetljivih pozicija po valutama.

Tabela 6: Osetljivost na promenu deviznog kursa

u 000 EUR	Scenario 1: 10%	Scenario 2: 20%
Povećanje kursa	P&L	P&L
CAD	1	2
AUD	0	0
DKK	1	2
JPY	0	1
USD	-3	-6
GBP	0	-1
NOK	0	0
CHF	0	0
SEK	0	1
HUF	0	0
EUR	-67	-133
TOTAL P/L efekat	-67	-133

u 000 EUR	Scenario 1: 10%	Scenario 2: 20%
Smanjenje kursa	P&L	P&L
CAD	-1	-2
AUD	0	0
DKK	-1	-2
JPY	0	-1
USD	3	6
GBP	0	1
NOK	0	0
CHF	0	0
SEK	0	-1
HUF	0	0
EUR	67	133
TOTAL P/L efekat	67	133

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Banka prati, meri i upravlja različitim oblicima kamatnog rizika:

- Rizikom vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk),
 - Rizikom krive prinosa (yield curve risk), kojem je izložena usled promene oblika krive prinosa,
 - Baznim rizikom (basis risk), kome je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa različitim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena,
 - Rizikom opcija (optionality risk), kome je izložena zbog ugovornih odredaba u vezi s kamatno osetljivim pozicijama (kreditni s mogućnošću prevremene otplate, depoziti s mogućnošću prevremenog povlačenja i dr.). Rizikom kreditnog spreda (marže) koji predstavlja rizik nastanka negativnih efekata vrednovanja portfolija HOV usled promena kreditnog spreda prouzrokovanog kreditnim rejtingom.
- Banka je uspostavila sistem upravljanja kamatnim rizikom, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima, koji omogućava pouzdan proces za identifikovanje, merenje, praćenje i kontrolu kamatnog rizika, definisan Politikom upravljanja kamatnim rizikom.

U cilju efikasnijeg upravljanja izloženosti kamatnom riziku banka je uspostavila sistem limita po različitim valutama i vremenskim intervalima, a u skladu sa dospećem, odnosno vremenom ponovnog određivanja cena. Banka mesečno procenjuje negativne efekte promene kamatnih stopa na finansijski rezultat banke (bilans uspeha), na ekonomsku vrednost banke i ekonomsku vrednost portfolija HOV. Kamatno osetljiva aktiva obuhvata sve kamatonosne kredite i plasmane u hartije od vrednosti, sredstva obavezne rezerve, kao i sredstva na računima kod centralne banke i poslovnih banaka na koja se obračunava kamata. Potraživanja od klijenata boniteta D i E se tretiraju kao kamatno neosetljiva aktiva.

Kamatno osetljivu pasivu čine depoziti, uzeti krediti i izdate hartije od vrednosti na koje se obračunava kamata. Kamatno osetljive vanbilansne stavke čine izvedeni finansijski instrumenti koji su osetljivi na promenu kamatne stope. Ove instrumente čine interest rate swap, interest rate forward, interest rate futures, interest rate option i sl.

Tabela 7: Osetljivost na promenu kamatnih stopa

u 000 EUR	Scenario 1: 50 b.p.	Scenario 2: 100 b.p.
Povećanje kamatnih stopa	P&L	P&L
RSD	403	806
EUR	598	945
CHF	0	0
USD	-20	-41
OTH	0	-4
TOTAL P/L efekat	980	1.706

u 000 EUR	Scenario 1: 50 b.p.	Scenario 2: 100 b.p.
Smanjenje kamatnih stopa	P&L	P&L
RSD	-403	-641
EUR	-612	-1.224
CHF	0	0
USD	8	8
OTH	0	0
TOTAL P/L efekat	-1.007	-1.857

Tabela 8: Kretanje pokazatelja EVE, NII i credit spread ratio

IRR rizik 31.12.2020.	31.12.19.	31.3.'20.	30.6.'20.	30.9.'20.	31.12.'20	LIMIT	ΔQ-1
EVE u 000 EUR (uz stabilnost položenih depozita)	3,716	4,499	4,203	5,635	3,285	8,04	-2,350
EVE u % nivoa 1 kapitala	5,60	6,78	5,98	8,10	4,73	11,00	-3,37
Promena u NII 100/50 bp u 000 EUR	641	690	890	1024	1274	146	250
Promena u NII 100/50 bp u % nivoa 1 kapitala	0,97	1,04	1,27	1,47	1,83	2,00	0,36
Odnos ukupnog kreditnog raspona (100 bp) u 000 EUR	1,173	942	884	604	880	292	276
Odnos ukupnog kreditnog raspona (100 bp) % nivoa 1 kapitala	1,77	1,42	1,26	0,87	1,30	4,00	0,43
Odnos FVOCI kreditnog raspona (100 bp) u 000 EUR	1,173	942	884	604	880	292	276
Odnos FVOCI kreditnog raspona (100 bp) % nivoa 1 kapitala	1,77	1,42	1,26	0,87	1,30	4,00	0,43

Rizik likvidnosti

Banka je uspostavila sistem upravljanja rizikom likvidnosti, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima, koji omogućava pouzdan proces za identifikovanje, merenje, praćenje i kontrolu rizika likvidnosti, koji je definisan Politikom upravljanja rizikom likvidnosti.

U cilju adekvatnog upravljanja rizikom likvidnosti banka je uspostavila Proces interne procene adekvatnosti upravljanja likvidnosti (ILAAP). Na operativnom nivou opisuju se kako se u Banci odvija proces upravljanja rizikom likvidnosti uključujući dva glavna dela, koji se odnose na kvalitativne i kvantitativne elemente procesa. Kvalitativni elementi opisuju strategije, procedure, metodologije i uspostavljeni sistem limita koji se koristi u Banci u cilju upravljanja i kontrole rizika likvidnosti. Plan za upravljanje rizikom likvidnosti u izuzetnim okolnostima je takođe predstavljen u kvalitativnom delu, kao i uloga Interne revizije. Kvantitativni aspekti ILAAP-a, su direktno vezani za kvalitativne elemente, uključujući uvid u ispunjenost interno propisanih limita, stres testove, gap analize, pokazatelje likvidnosti i ostale alate u cilju uspešne procene likvidne pozicije banke.

Banka meri i upravlja likvidnošću u tri faze:

- Operativna likvidnost koja se odnosi na izmirivanje obaveza u kraćim rokovima (do 30 dana)

- Strukturna likvidnost koja se odnosi na upravljanje rizikom likvidnosti na dugoročnijem nivou

- Likvidnost u slučaju nastanka nepredviđenih događaja

Ciljevi praćenja i upravljanja rizikom likvidnosti u banci su:

- osiguranje dovoljnog nivoa likvidnih sredstava;

- minimiziranje troškova održavanja likvidnosti;

- optimiziranje visine rezervi likvidnosti;

- osiguranje odgovarajućeg nivoa likvidnosti za različite situacije i scenarije stresa;

- predviđanje vanrednih situacija ili kriznih uslova i sprovođenje planova za vanredne situacije u slučaju vanrednih okolnosti;

- priprema dinamičkih projekcija likvidnosti uzimajući u obzir nekoliko scenarija novčanih tokova banke;

- priprema predloga za uspostavljanje dodatnih finansijskih sredstava kao kolaterala za izvore finansiranja.

Rizik likvidnosti i upravljanje sredstvima

Kako bi se efikasno upravljalo rizikom likvidnosti, Sektor za upravljanje rizicima je definisao Politiku upravljanja rizikom likvidnosti u, a Sektor trezora i ALM Pravilnik za upravljanje rizikom likvidnosti.

Osnovni ciljevi upravljanja likvidnosti su:

- Dnevno ispunjavanje svih obaveza banke na odgovarajući način i u odgovarajućoj valuti

- Ispunjavanje svih zakonskih propisa kojima se uređuje područje likvidnosti

- Izbegavanje pribavljanja sredstava usled njihovog manjka po ceni koja je veća od tržišne ili prisilnom prodajom sopstvenih ulaganja

- Obezbeđivanje stabilnosti i diversifikacije izvora finansiranja

Merenje izloženosti banke riziku likvidnosti vrši se izračunavanjem pokazatelja dnevne likvidnosti LIK, užeg pokazatelja likvidnosti banke i pokazatelja pokriva likvidnom aktivom. Pokazatelj dnevne likvidnosti banke predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja prvog i drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane. Uži pokazatelj likvidnosti banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane. Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa. Banka je dužna da nivo likvidnosti održava tako da:

1) pokazatelj likvidnosti:

- iznosi najmanje 1,0 – kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu,

Tabela 9: Prikaz kretanja pokazatelja likvidnosti

	31.12.2020		31.12.2019.	
	Širi pokazatelj	Uži pokazatelj	Širi pokazatelj	Uži pokazatelj
Kraj godine	1,62	1,40	1,71	1,53
Maksimalni	1,87	1,77	1,22	0,92
Minimalni	1,37	1,27	2,06	1,80
Prosečni pokazatelj	1,64	1,52	1,59	1,36

Tabela 10: Prikaz kretanja pokazatelja pokriva likvidnom aktivom

	31.12.2020	31.12.2019.
	Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom	
Kraj godine	212%	195%
Maksimalni	228%	142%
Minimalni	149%	195%

Pokazatelj dnevne likvidnosti, uži pokazatelj dnevne likvidnosti i pokazatelj pokrivenosti likvidnom aktivom u toku 2020. godine kretali su se u okvirima zakonski propisanih limita.

Upravljanje rezervama likvidnosti

Banka održava dovoljan nivo likvidnih rezervi u obliku gotovine i drugih visoko likvidnih nezaloženih sredstava koji se mogu u relativno kratkom roku unovčiti.

Banka u cilju formiranja rezervi likvidnosti kupuje dužničke hartije od vrednosti visokog kvaliteta, pre svega državne hartije od vrednosti u skladu sa postojećim sistemom limita izloženosti prema državi na nivou NLB Grupe (CRD limiti). Banka samostalno formira rezerve likvidnosti imajući u vidu specifičnosti svojih bilansnih struktura kao i mogućnosti za korišćenje rezervi likvidnosti za finansiranje preko dostupnih

- ne bude manji od 0,9 duže od tri uzastopna radna dana,

- iznosi najmanje 0,8 kad je obračunat za jedan radni dan;

2) uži pokazatelj likvidnosti:

- iznosi najmanje 0,7 – kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu,

- ne bude manji od 0,6 duže od tri uzastopna radna dana,

- iznosi najmanje 0,5 kad je obračunat za jedan radni dan.

3) pokazatelj pokriva likvidne aktive:

- iznosi najmanje 100%

Kritično nizak nivo likvidnosti banke predstavlja nivo likvidnosti čiji je pokazatelj, uži pokazatelj i pokazatelj pokriva likvidnom aktivom niži od jednog od limita utvrđenog u stavu 1. ove tačke.

Tabela 11: Struktura likvidnih rezervi banke

KEUR	31.12.2020	31.12.2019.
Žiro račun i viškovi likvidnih sredstava	14.081	53.342
Devizna OR	45,852	27.973
Gotovina	9.625	16.207
Plasmani bankama	13.593	11.963
Repo plasmani	49.328	-
Portfolio HOV	64.027	74.534
Ukupno	196.507	184.019

instrumenata Narodne banke Srbije.

Ciljana struktura portfolija hartija od vrednosti, kao i plan za dostizanje ciljane strukture, godišnje se definišu tokom procesa planiranja (izrada godišnjeg budžeta banke). Pri tome se vodi računa o usvojenim limitima otvorenih kamatno osetljivih pozicija. Plan investiranja u hartije od vrednosti treba da deluje u pravcu obezbeđenja dodatne likvidnosti u slučaju značajnih poremećaja na tržištu.

Banka ima obavezu da održava minimalni iznos nezaloženih rezervi likvidnosti za pokriva potencijalnih odliva u stresu. Osim toga visina likvidnih rezervi mora biti u skladu sa propisanim limitima pokazatelja strukturne likvidnosti.

U toku 2020. godine banka je raspolagala sa adekvatnim nivoom rezervi likvidnosti.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke, usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

Cilj upravljanja operativnim rizicima jeste da se ograniči obim potencijalnih gubitaka i verovatnoća njihove realizacije na nivo prihvatljiv za banku sa aspekta finansijske štete i uticaja na ugled banke.

Poreski i zakonski rizici se tretiraju u okviru operativnog rizika i predstavljaju rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled kazni i sankcija nadležnog regulatornog tela ili proisteklih iz sudskih sporova po osnovu neispunjavanja ugovornih i zakonskih obaveza. Takođe, pravni rizik proizilazi i iz nepoštovanja dobre bankarske prakse i etičkih normi u poslovanju banke.

Banka ima uspostavljen sistem upravljanja operativnim rizicima, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima definisanim Politikom upravljanja operativnim rizikom. Vlasnici operativnih rizika su organizacioni delovi u kojima nastaju operativni rizici i oni identifikuju i upravljaju tim rizicima. Potrebno je redovno praćenje postojećih i prepoznavanje i prijavljivanje potencijalnih operativnih rizika, kao i aktivno upravljanje njima, putem utvrđenih mera za njihovo savlađivanje u cilju što kvalitetnijeg upravljanja operativnim rizicima.

U cilju unapređenja procesa upravljanja operativnim rizicima, kao i sprovođenja što kvalitetnije identifikacije i ocene operativnih rizika, banka je definisala vlasnike procesa operativnih rizika, koji su odgovorni za otkrivanje glavnih/ključnih nedostataka i grešaka u procesu, kao i za njihovo poboljšanje.

Uspostavljen je sistem praćenja štetnih događaja po osnovu operativnih rizika. Posebna pažnja se posvećuje aktuelnim štetnim događajima, kao i izveštavanju o potencijalnim događajima po osnovu operativnih rizika, u cilju, ne samo njihovog evidentiranja već i donošenja dodatnih mera kako bi se sprečila njihova realizacija u budućnosti i poboljšale interne kontrole. Praćenje potencijalnih i realizovanih štetnih događaja se vrši centralizovano u okviru Sektor za upravljanje rizicima.

Nakon sprovođenja dodatnih mera za upravljanje identifikovanim operativnim rizicima, nastavlja se sa strategijom aktivnog upravljanja operativnim rizikom, kroz uvođenje ključnih indikatora rizika (KIR) sa ciljem uspostavljanja znakova ranog upozorenja (EWS) da bi se efikasnije upravljalo operativnim rizicima.

Na osnovu identifikacije i ocene operativnih rizika, Sektor za upravljanje rizicima jednom godišnje priprema Izveštaj o profilu operativnih rizika banke. Operativnim rizicima visokog prioriteta se aktivno upravlja, uspostavljanjem dodatnih mera za njihovo savlađivanje. Istovremeno, poseban akcenat se stavlja na trenutno aktuelne rizike.

Definisana je gornja granica tolerancije prema operativnim rizicima i ukoliko dođe do njenog prekoračenja potrebno je implementirati dodatne kontrolne mere. U slučaju da dođe do prekoračenja kritične granice tolerancije, potrebno je doneti odluku o eventualnom povećanju internog kapitala za operativni rizik.

Nulta tolerancija je definisana na: Interne prevare, davanje informacija neovlašćenim licima, pranje novca i finansiranje terorizma, zloupotrebe na tržištu finansijskih instrumenata, ostale štetne događaje koji su rezultat grubog kršenja i nepoštovanja kreditnih procedura.

Komisija za operativne rizike je organ upravljanja operativnim rizicima na kojoj se razmatraju prijavljeni događaji po osnovu operativnih rizika (potencijalni i realizovani) kao i identifikovani rizici po procesima u Banci. Rizicima sa najvišim prioritetom se aktivno upravlja, donošenjem dodatnih mera u cilju smanjenja.

Upravljanje kapitalom

Proces upravljanja kapitalom jedan je od najvažnijih procesa u savremenim bankama. U poslednjih deset godina bankarski sektor se suočava sa intenzivnim razvojem regulative u ovoj oblasti što je rezultiralo povećanjem složenosti procesa upravljanja kapitalom i dovelo do velikih neizvesnosti u proceni budućih potreba za kapitalom. Dodatno, iznos kapitala potrebnog za pokriće istog nivoa preuzetog rizika je znatno povećan i dodatno će se uvećavati u narednim godinama.

Adekvatnost kapitala je jedan od instrumenata nadzora kojima regulator ograničava rizičnost poslovanja banaka i time štiti interese deponenata. Banka uvek mora da raspolaze dovoljnim kapitalom imajući u vidu obim i rizičnost svog poslovanja. U tom smislu, ključni ciljevi upravljanja kapitalom su:

- Obezbeđenje i održavanje dovoljnog nivoa kapitala (odgovarajućeg kvaliteta):
 - o Da pokrije sve regulatorne zahteve,
 - o Da pokrije sve rizike preuzete u poslovanju banke,
 - o Da omogućiti sprovođenje strateških ciljeva banke,
- Postizanje optimalne stope prinosa.

Upravljanje kapitalom u NLB Banci definisano je kroz Strategiju upravljanja kapitalom NLB Banke ad Beograd i Politiku upravljanja kapitalom NLB Banke ad Beograd. Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala banke se prati mesečno od strane rukovodstva banke.

Banka je dužna da obezbedi da visina njenog kapitala nikada ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa od 10 miliona EUR. Dodatno, banka treba da raspolaze dovoljnim kapitalom da pokrije sledeće elemente adekvatnosti kapitala:

- Zahteve stuba 1 (zahtevi za kapitalom propisani Odlukom o adekvatnosti kapitala):
 - o Da pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala ne bude niži od 4,5%,
 - o Da pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala ne bude niži od 6%,
 - o Da pokazatelj adekvatnosti kapitala ne bude niži od 8%.
- Zahteve stuba 2, u skladu sa članom 23. Zakona o bankama i tačkom 5 Odluke o adekvatnosti kapitala banke - dodatni regulatorni zahtevi za kapitalom (veći od dva iznosa koji proizlaze iz SREP ili ICAAP procesa).

Banka mora u svakom trenutku ispunjavati regulatorne zahteve u pogledu kapitalne adekvatnosti. Banka mora ispuniti ukupni kapitalni zahtev koji se sastoji od:

- USZK – ukupni supervizorski zahtev za kapitalom koji se sastoji od zahteva iz Stuba 1 (minimum kapitalne adekvatnosti propisan Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka) i od dodatnih zahteva iz Stuba 2 (SREP proces). USZK za 2020. godinu iznosio je 11,14%.
- SZK – sveobuhvatni zahtev za kapitalom koji predstavlja ukupni supervizorski zahtev za kapitalom uvećan za kombinovani zaštitni sloj kapitala. SZK za 2020. godinu iznosio je 15,34%.

Kombinovani zaštitni sloj kapitala može se sastojati samo iz elemenata osnovnog akcijskog kapitala i čine ga:

- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala u iznosu od 2,5% rizične aktive banke, u skladu sa tačkom 424. Odluke o adekvatnosti kapitala banke.
- Kontraciklični zaštitni sloj kapitala koji utvrđuje NBS svakog tromesečja i može da se kreće u rasponu od 0 – 2,5% rizične aktive u skladu sa tačkom 437. Odluke o adekvatnosti kapitala banke. Svakog kvartala Odlukom o stopi kontracikličnog zaštitnog sloja NBS propisuje važeći iznos. Vrednost kontracikličnog zaštitnog sloja na dan 31.12.2020. godine iznosi 0%.
- Zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik predstavlja iznos 3% deviznih i devizno indeksiranih plasmana banke privredi i stanovništvu u Republici Srbiji. Ne izračunava se u slučaju da ukupni bančini devizni i devizno indeksirani plasmani čine manje od 10% svih plasmana privredi i stanovništvu banke. Visina zaštitnog sloja kapitala propisana

je Odlukom o stopi i načinu održavanja zaštitnog sloja kapitala za strukturni sistemski rizik. Izraženo kroz rizičnu aktivu, zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik na dan 31.12.2020. godine iznosi 1,89% rizične aktive.

- Zaštitni sloj za sistemski značajne banke se kreće u rasponu od 0 – 2% rizične aktive. NBS jednom godišnje putem Odluke o utvrđivanju liste sistemski značajnih banaka u Republici Srbiji i stopa zaštitnog sloja kapitala za te banke utvrđuje sistemski značajne banke i stope zaštitnog sloja kapitala koji su u obavezi da održavaju. Banka ne spada u grupu sistemski značajnih banaka i nema obavezu izdvajanja ovog kapitalnog zahteva.

Kapital NLB banke a.d. Beograd na dan 31.12.2020. se sastoji od elemenata osnovnog akcijskog i dopunskog kapitala. Osnovni akcijski kapital čine uplaćeni akcijski kapital po osnovu izdatih običnih akcija, emisiona premija, neraspoređena dobit iz ranijih godina, revalorizacione rezerve, ostali nerealizovani dobiti/gubici kao i odbačene stavke od osnovnog akcijskog kapitala. Dopunski kapital se u celosti sastoji od subordiniranog kredita.

U skladu sa zakonskom regulativom, NLB Banka ad Beograd izračunava kapitalne zahteve za sledeće rizike:

- Kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih, potraživanja I rizik izmirenja/ispоруke – primenom standardizovanog pristupa,
- Tržišni rizik,
- Operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora,
- Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti,
- Rizik prekoračenja limita izloženosti iz knjige trgovanja.

NLB banka a.d. Beograd je krajem 2020. godine iskazala pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou od 19,07%. Tokom godine kapitalna adekvatnost smanjena je za 0,41 p.p..

Banka je godinu završila sa rizičnom aktivom po osnovu kreditnog rizika u iznosu od RSD 45.862,3 miliona RSD što je rast od 8% na godišnjem nivou. Ipak kao posledica manje kreditne aktivnosti izazvane pandemijom COVID-19 i boljom kolateralizovanošću portfolija rizična aktiva je bila manja od planirane za 10%. Rizična aktiva po osnovu operativnih rizika je uvećana u odnosu na prošlu godinu za RSD 470,0 miliona. Na kraju 2020. godine, Banka nije iskazala kapitalni zahtev za devizni rizik s obzirom da je otvorena devizna pozicija bila manja od 2% iznosa kapitala.

U izveštajnom periodu, regulatorni kapital Banke je povećan za RSD 412,5 miliona. Kapital je uvećan po osnovu raspodele dobiti iz prethodne godine u okviru osnovnog akcijskog kapitala. Najveći negativan efekat na kapital imalo je smanjenje revalorizacionih rezervi i nerealizovanih dobitaka u iznosu od RSD 152,4 miliona RSD kao posledica smanjenja portfolija HOV.

Događaji nakon dana bilansa

U skladu sa Odlukom o privremenim merama za banke u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije Covid-19 Narodne banke Srbije od 15.12.2020. godine, doneta je mera primene olakšice u otplati potraživanja klijenata Banke. Dužnicima je omogućen zastoje u otplati obaveza u vidu uvođenja grejs perioda na potraživanjima koja ispunjavaju uslove propisane Odlukom.

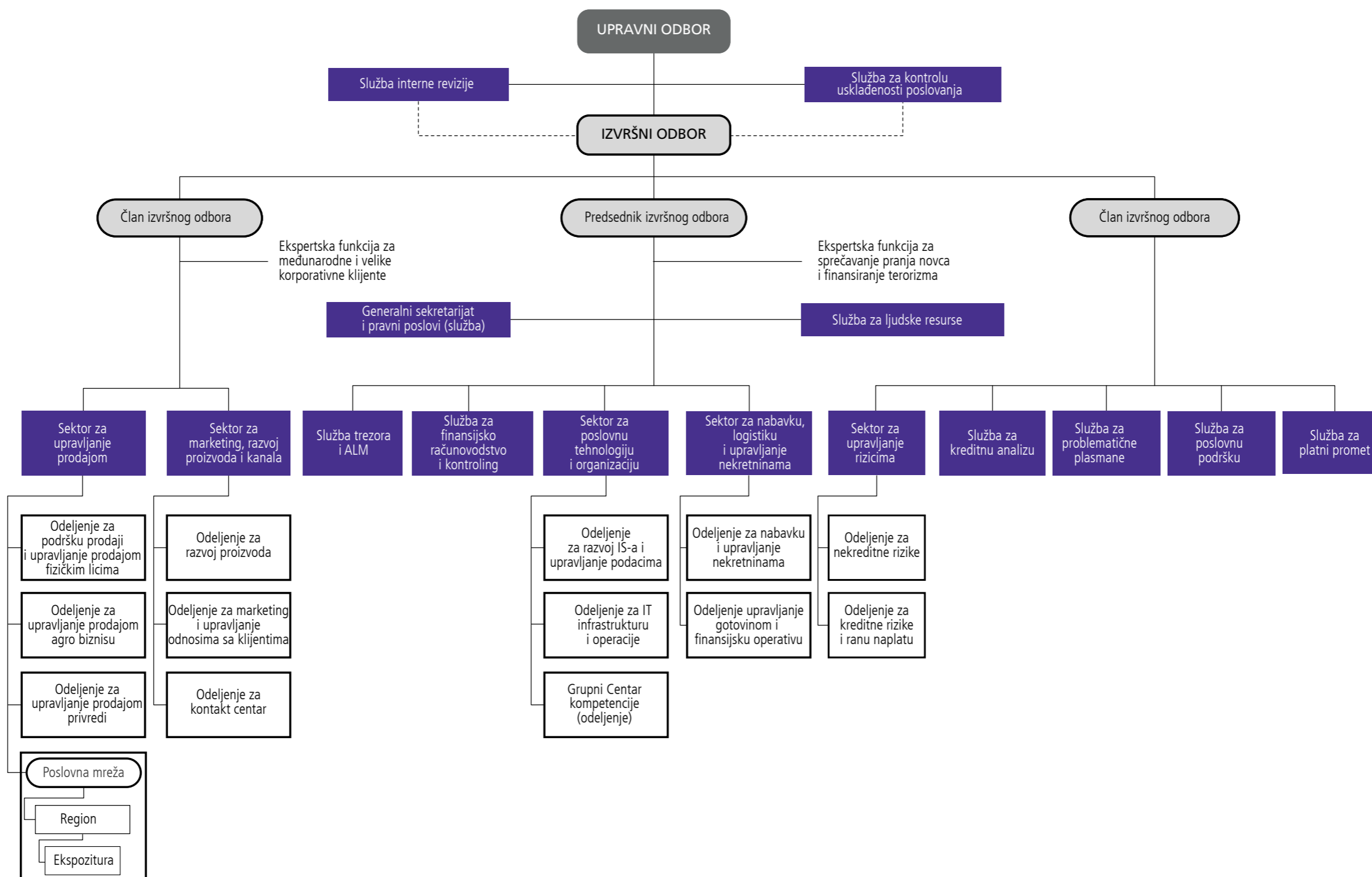
S tim u vezi, klijentima je omogućeno da podnesu zahtev za olakšicu od 22.12.2020. godine, i u skladu sa tim najveći broj zahteva je primljen nakon 31.12.2020. godine.

U tabeli u nastavku su prezentovani ukupni zahtevi klijenata za olakšice na poslednji raspoloživi datum u martu.

Tabela 12: ukupni zahtevi klijenata za olakšice na poslednji raspoloživi datum u martu

u 000 RSD	Aplicirani zahtevi		Ukupan portfolio		(%) Apliciranih zahteva	
	Broj klijenata	Bruto izloženost	Broj klijenata	Bruto izloženost	Broj klijenata	Bruto izloženost
Kredit i potraživanja od pravnih lica	44	548.530	2.470	22.877.542	1,8%	2,4%
Kredit i potraživanja od preduzetnika	13	21.353	1.858	1.044.731	0,7%	2,0%
Kredit i potraživanja od poljoprivrednika	55	228.844	6.472	10.561.564	0,8%	2,2%
Kredit i potraživanja od fizičkih lica	1.170	1.453.322	39.404	22.566.964	3,0%	6,4%
Ukupno	1.282	2.252.049	50.204	57.050.801	2,6%	3,9%

Organizaciona struktura banke

Ljudski resursi

Kako bismo odgovorili na zahteve tržišta, potrebno je da se konstantno menjamo i prilagođavamo, a razvoj znanja i veština zaposlenih prioritet je NLB Banke Beograd, kako bi zaposlenima omogućila da odgovore na promene.

Prethodna godina bila je godina puna izazova u kojoj je spremnost naših kolega da se prilagode novonastalim situacijama došla do izražaja. Bili smo posvećeni promenama i aktivnostima koje jačaju kapacitete banke u strukturnim i kadrovskim aspektima. Naš cilj je bio da uz mere predostrožnosti, kreiramo bezbedno okruženje za rad svojim zaposlenima. Prioritet nam je da sačuvamo zdravlje svojih zaposlenih, a rad od kuće koji je preporučen i organizovan u svim segmentima gde je to bilo moguće, je u velikoj meri tome doprineo.

Ključne vrednosti ugrađene su u sve što radimo. Naša strategija je da ojačamo kulturu koja je u skladu sa vrednostima i time utičemo na bolje. Cilj je da kroz kulturne promene kreiramo okretnije i odgovornije zaposlene i stvorimo kompetencije koje će odražavati promenljive potrebe organizacije. Cilj nam je da pružimo podršku zaposlenima i stvorimo sigurno radno okruženje u vanrednim okolnostima.

Prema poslednjem istraživanju, 39% zaposlenih aktivno je angažovano i taj visok nivo angažovanosti je održavan u poslednje dve godine. Rezultati i poređenja sa prethodnim istraživanjem pokazuju, da je 3 od 12 kategorija angažovanosti ocenjeno bolje od inače visokog nivoa angažovanosti.

Napori i procesi rada sa zaposlenima daju dobre rezultate, ali svakako ima prostora za dalju nadogradnju, posebno u oblasti strateškog upravljanja organizacione kulture, koje je pokrenuto 2016. godine i u oblasti ličnog i profesionalnog razvoja zaposlenih.

NLB Banka Beograd primenjuje individualni pristup ne samo u odnosima sa svojim klijentima već i sa svojim zaposlenima, što joj omogućava da identifikuje stvarne razvojne potrebe svakog zaposlenog. Praćenje učinka kroz sistem procene omogućava svakom menadžeru da definiše jasne ciljeve i postavi smernice koje su u skladu sa poslovnom strategijom banke.

Zalažemo se da izgradimo okruženje u kom će svi zaposleni dostići svoj potencijal, razviti veštine za budućnost, brinuti o blagostanju, primati platu i biti deo raznovrsne radne snage.

Prepoznavamo važnost ulaganja u veštine budućnosti i nudimo širok spektar tehničkih, liderskih, specijalističkih kurseva i online materijala.

Razumejući prirodni proces učenja, NLB Banka Beograd insistira na efikasnijem korišćenju fleksibilnih kanala obuke, kao što su obuka na radnom mestu i e-learning, koji nam je tokom prethodne godine, a i u godini koja dolaziod ključne važnosti.

Kao i svih prethodnih godina, NLB Banka Beograd je posvećena pružanju jednakih mogućnosti svim zaposlenima, eliminišući svaki mogući oblik diskriminacije.

Ogranci banke

Tabela 13: Ogranci banke (izvor: NLB Banka)

Redni broj	Organizacioni oblik	Naziv organizacionog oblika	Mesto	Adresa
1	REGIONALNI CENTAR BEOGRAD			
1.1.	Ekspozitura	Novi Beograd	Beograd	Bulevar Mihaila Pupina 165v
1.2.	Ekspozitura	Vračar	Beograd	Krušedolska 3
1.3.	Ekspozitura	Pančevo	Pančevo	Karađorđeva 2-4
1.4.	Ekspozitura	Čukarica	Beograd	Požeška 152
1.5.	Ekspozitura	Bulevar	Beograd	Bulevar Kralja Aleksandra 130
1.6.	Ekspozitura	Vidikovac	Beograd	Ratka Mitrovića 164
1.7.	Ekspozitura	Voždovac	Beograd	Vojvode Stepe 224
1.8.	Ekspozitura	Smederevo	Smederevo	Karađorđeva 14
1.9.	Ekspozitura	Indija	Indija	Blok 44 Lamela A
2	REGIONALNI CENTAR NOVI SAD			
2.1.	Ekspozitura	Centar	Novi Sad	Trg mladenaca 1-3
2.2.	Ekspozitura	Merkator	Novi Sad	Bulevar oslobođenja 102 TC Merkator
2.3.	Ekspozitura	Vrbaš	Vrbaš	Palih boraca 11
2.4.	Ekspozitura	Zrenjanin	Zrenjanin	Kralja Aleksandra Karađorđevića 33-35
2.5.	Ekspozitura	Subotica	Subotica	Park Rajhl Ferenca 3
2.6.	Ekspozitura	Sombor	Sombor	Vojvođanska 3
2.7.	Ekspozitura	Kikinda	Kikinda	Trg srpskih dobrovoljaca 2
2.8.	Ekspozitura	Odžaci	Odžaci	Somborska 27
2.9.	Ekspozitura	Bačka Palanka	Bačka Palanka	Kralja Petra I 13a
2.10.	Ekspozitura	Sremska Mitrovica	Sremska Mitrovica	Trg Svetog Dimitrija 3
2.11.	Ekspozitura	Ruma	Ruma	Orlovićeva 4
3	REGIONALNI CENTAR KRAGUJEVAC			
3.1.	Ekspozitura	Kragujevac	Kragujevac	Kralja Aleksandra I Karađorđevića 41a
3.2.	Ekspozitura	Niš	Niš	Cara Dušana 33a
3.3.	Ekspozitura	Jagodina	Jagodina	Kneginje Milice 2
3.4.	Ekspozitura	Kraljevo	Kraljevo	Trg Jovana Sarića 8
3.5.	Ekspozitura	Kruševac	Kruševac	Vece Korčagina 24
3.6.	Ekspozitura	Čačak	Čačak	Župana Stracimira 37
3.7.	Ekspozitura	Užice	Užice	Dimitrija Tucovića 93
3.8.	Ekspozitura	Šabac	Šabac	Karađorđeva 14